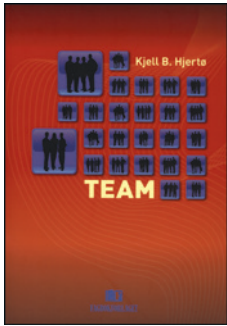

Alt om team

Kjell B. Hjertø

Team

331 s, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2013.

Pris NOK 429

ISBN 978-82-450-1078-7

Forfatteren, sosiolog Kjell B. Hjertø, oppgir i forordet at han spesielt har skrevet boken for studenter, akademiske lærere og forskere, men nevner også at han håper den kan være av interesse for «allmennmarkedet». Jeg synes den først og fremst har et lærebokpreg, altså er tilpasset studenter og deres lærere. Sekundært kan den være av interesse for organisasjonsfolk, inkludert konsulenter, som raskt vil ha svar på spørsmål angående bruken av team i arbeidslivet. Den vil neppe være av interesse for andre leger enn dem som arbeider med ledelse og organisasjonsutvikling.

Etter en innledning om «gruppen og teamet i organisasjonen» følger 15 kapitler, inndelt i to deler: *Team* og *Effektivitet i team og andre arbeidsgrupper*. Disse deloverskriftene sier mye om innholdet. På den ene siden er boken preget av et forsøk på å (videre-)utvikle en terminologi for å fange og karakterisere hva team er og gjør, og på den annen side er den en omtale av hva forskningen viser, skaper mer eller mindre effektive team, eller gjør de organisasjonene de fungerer i, effektive.

Bruken av team, arbeidsgrupper preget av «høy grad av gjensidig avhengighet og betydelig grad av felles, kollektivt gruppeansvar» (s. 31), er blitt mer og mer vanlig siden 1960- og 70-årene. De er uttrykk for den oppmykningen av de byråkratisk-hierarkiske strukturene som tidligere preget både større private og offentlige organisasjoner. Boken er slik sett tidstypisk: Den både reflekterer en viktig utvikling i organisasjonslivet og reflekterer over den.

Forfatteren baserer seg på svært omfattende lesing. Det er sjelden man leser en (lære)bok innen organisasjonsfaget som er så basert på det som finnes av relevant forskning. I del to, om effektivitet, kan man finne svar på nesten hvilket som helst spørsmål om hvordan man skal sette sammen og lede team, med opplysninger om hvor godt dokumentert svarene er. Det er imponerende. Tittelen passer godt, men kunne også ha vært *Alt om team*.

Når man er kommet igjennom boken, spør man seg hva forfatteren hadde for budskap, eller tese, og hva man selv sitter igjen med. Man oppdager da at det kan man ikke svare kort på, utover det banale at forfatteren ville meddele «alt», og at det ble for meget.

Jeg synes boken er blitt for tung, delvis fordi den er så overlesset med prosaiske omtaler av statistiske sammenhenger og delvis fordi den ikke har et tydelig overordnet perspektiv som får alle definisjonene og sammenhengsomtalen til å skape et samlet bilde.

Skulle Hjertø etter hvert revidere sin teambok, kunne det være en idé å føye til en historisk innledning som sa litt om hvorfor og hvordan team er blitt et så viktig innslag i vår tids store organisasjoner, og et avslutningskapittel der han syntetiserer sitt analytiske mangfold og kaster et lite blikk inn i fremtiden.

Ole Berg

Avdeling for helseledelse og helseøkonomi
Institutt for helse og samfunn
Universitetet i Oslo

Grunnleggende om blodprøver

Peter Fahmy, Troels Bygum Knudsen

Blodprøver

2. utg. 198 s, tab, ill. København: Munksgaard

Danmark, 2013. Pris DKK 240

ISBN 978-87-628-1019-8

Blodprøver er en kortfattet, dansk pocketbok om kliniske blodprøver. Målgruppen er primært sykepleiere, bioingeniører og medisinstudenter. Den er ment som en grunnleggende innføring i generell kunnskap rundt blodprøvetaking, så vel som helt grunnleggende om fortolkning av de ulike prøvene. I tillegg er det et kapittel hvor forfatterne tar for seg de viktigste organsystemene (hjerne, lunge, nyre, lever etc.) med patofysiologiske aspekter og blodprøvenes rolle ved diagnostikk i disse organsystemene.

I den første delen går forfatterne igjennom teori rundt referanseområder og analysekvalitet, i tillegg til helt konkrete, praktiske oppskrifter på venepunksjon og arteriell blodgass. Dette er illustrert med enkle, men tydelige figurer.

Deretter følger en alfabetisk gjennomgang av de vanligste prøvene, men helt uten søkelys på referanseområder. Forfatterne presiserer at boken ikke skal være et oppslagsverk for referanseverdier, og de har derfor også utelatt alle legemiddel- og toksikologiske analyser. Leseren finner likevel referanseområder for et utvalg av de viktigste blodprøvene – på innsiden av omslaget, foran og bak. For hver prøve gir forfatterne en kort beskrivelse av når prøven brukes, hva som måles, og til slutt mulige fortolkninger ved høye og lave verdier.

Beskrivelsen av prøvene er veldig enkel og klinisk rettet. Dette gjør boken til en verdifull oppslagsbok for medisinstudenter og turnusleger i klinisk praksis, som trenger de kliniske nøkkelpunktene. Den er imidlertid ikke egnet som lærebok, da den teoretiske bakgrunnen er snever.

I den siste delen, som omhandler generelle organsystemer, går forfatterne noe grundigere inn i patofysiologiske aspekter og blodprøvenes rolle. Dette er også veldig klinisk orientert og representerer en kortfattet gullgrube av klinisk innsikt for medisinstudenter og turnusleger.

Forfatterne tar kun for seg de viktigste blodprøvene i klinisk arbeid og utelater legemidler, immunologi og spesielle infeksjonsmedisinske analyser. Det er derfor ikke en komplett oversikt over blodprøver eller et oppslagsverk for referanseområder. Dette passer imidlertid helt fint for de fleste ferske leger, og den vil gjøre seg veldig bra i legefakken de første månedene.

Sigve Dhondup Holmen

Institutt for klinisk medisin
Universitetet i Oslo